[redacted]

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

27/1/25

[redacted]

TER BESLISSING

Directie Patiënt en Zorgordening

Opgesteld door

[redacted]

Aan Minister van VWS Deadline: z.s.m./30 januari

nota

Kamerbrief aanpassingen zorgspecifieke fusietoetsing

Datum
6 januari 2025

Kenmerk
4014363-1075622-PZO

Zaaknummer
1075622

Bijlage(n)
1

1. Aanleiding

- Op 12 juni 2024 heeft de toenmalige minister van VWS, minister Helder, de Kamer geïnformeerd over de beoogde aanpassingen voor het zorgspecifiek markttoezicht[1]. Hierin zijn ook aanpassingen aangekondigd voor de zorgspecifieke fusietoets (Zft) van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa).
- Op 5 september 2024 heeft o.a. het Kamerlid Bushoff een amendement[2] ingediend dat de NZa de bevoegdheid geeft om tijdens een lopend onderzoek van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) haar goedkeuring voor een concentratie te onthouden. U heeft toegezegd dat u de Kamer hierover voor eind 2024 zou informeren. In verband met afstemming extern heeft dit vertraging opgelopen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de inhoud van bijgevoegde brief en verzending naar de Kamer.

Deadline: de deadline van verzending is zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 30 januari, vanwege het overschrijden van het termijn van de toezegging m.b.t. het amendement. Ook heeft u toegezegd om begin 2025 de Kamer te informeren over uw voornemens m.b.t. de zorgspecifieke fusietoets.

3. Kernpunten

Op hoofdlijnen in bijgevoegde brief:

- De brief beschrijft concreet wijzigingen die u voornemens bent door te voeren in de zorgspecifieke fusietoets (Zft) en welk proces daarvoor nodig is.
- U beschrijft in de brief eerst de huidige vorm van de Zft. Vervolgens gaat u in op de wijzigingen.
- U benoemt daarbij eerst de uitbreiding van de toetsing op de continuïteit van zorg aan in de Zft. Deze uitbreiding zorgt ervoor dat de NZa *alle* zorgvormen kan toetsen op de continuïteit van zorg, niet enkel de *cruciale zorg*. De NZa kan haar goedkeuring onthouden voor een fusie/overname wanneer zij risico's ziet voor de continuïteit van zorg. U benoemt hier ook

[1] Kamerstukken II, 2023/2024 31 765 nr. 854

[2] Kamerstukken II, 2023/24, 36 444, nr. 18

de gesprekken die lopen met zorgverzekeraars, over de eventuele rol die zij kunnen spelen hierin.

- U benoemt vervolgens de toevoeging van de toetsing op rechtmatige bedrijfsvoering. U beschrijft hierbij de bevoegdheid die u aan de NZa wil geven om een concentratie tegen te houden, op het moment dat zij op voorhand risico's ziet op het gebied van rechtmatige bedrijfsvoering. U benoemt dat de NZa dit zal beoordelen op basis van de aanwezigheid van een lopende maatregel.
- U benoemt daarna dat u de toetsing op de kwaliteit van zorg wil toevoegen aan de Zft. Dit kan met een zienswijze van de IGJ. Deze zienswijze zal opgevraagd worden voor concentraties die voldoen aan één of meer van onderstaande criteria:
    - De concentratie van dusdanige omvang is dat deze op grond van de Mededingingswet ook gemeld moet worden bij de ACM.
    - De NZa ziet risico's voor de continuïteit van zorg of er is sprake van een lopende door haar opgelegde maatregel in verband met een onrechtmatige bedrijfsvoering, van een of meerdere betrokken zorgaanbieders.
    - Een of meerdere betrokken zorgaanbieders hebben betekenisvolle en relevante negatieve media-aandacht of politieke aandacht gekregen.
    - Er is sprake van een openbare lopende opgelegde maatregel opgelegd door de IGJ in verband met de kwaliteit van zorg van één of meerdere betrokken zorgaanbieders.
- U licht toe dat de NZa de beslissing maakt over het mogen aangaan van de concentratie, maar dat de expertise over de kwaliteit van zorg niet aanwezig is bij de NZa. Via de zienswijze informeert de IGJ de NZa over de kwaliteit van zorg.
- Tot slot gaat u in op de uitvoering van het amendement van het lid Bushoff e.a[3]. U gaat in op de consequenties van de letterlijke tekst van het amendement en licht toe dat u dit onwenselijk vindt voor het zorgveld. U benoemt dat dit ook is getoetst bij de indiener. Gezamenlijk met de NZa en IGJ is er een werkwijze opgesteld, die naar uw mening tegemoetkomt aan de bedoeling van het amendement. U kondigt aan dat u de wettekst van het amendement zal aanpassen naar de werkwijze, zoals beschreven in deze Kamerbrief.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek
Met name SP, Groenlinks-PvdA, CDA en NSC zijn voorstander van een meer inhoudelijke (in plaats van alleen procedurele) beoordeling van concentratieplannen. Dit aspect is mede ingegeven door de bestaande zorgen rondom ketenvorming, private equity en winst in de zorg. Een meer inhoudelijke beoordeling van concentraties zal naar verwachting ook door andere partijen worden gedragen. Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat een uitbreiding van de Zft de administratieve lasten van de toets wel verhoogd.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie
Sluit aan bij eerder aangekondigde voornemens in Kamerbrieven en debatten.

[3] Kamerstukken II, 2023/24, 36444, nr. 18.

GEVOLGEN ARBEIDSMARKT INVOEGEN

c. Financiële en personele gevolgen
Leidt mogelijk tot iets hogere uitvoeringslasten door extra toetsing. Dit wordt meegenomen in de uitwerking van het definitieve wetsvoorstel.

d. Juridische aspecten haalbaarheid
De voorgestelde aanpassingen zijn via wijziging van de Wmg te realiseren.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
- Intern: WJZ, Z
- Extern: IGJ, NZa en Zorgverzekeraars Nederland

f. Gevolgen administratieve lasten
De uitbreiding van de toets op continuïteit van zorg, kunnen in bepaalde gevallen zorgen voor een verhoging in administratieve lasten bij de groep *'niet-cruciale'* zorgaanbieders die willen fuseren. De berekening hiervan zal meegenomen worden in het wetstraject. Merk op dat het hierbij in beginsel gaat om administratieve lasten voor bestuurders, die enkel aan de orde zijn ter voorbereiding op een fusie, en dus niet om structurele lasten voor zorgverleners. De overige aanpassingen zullen hoofdzakelijk ten laste komen van de toezichthouders.

g. Toezeggingen
U doet de toezegging om het wetsvoorstel in de tweede helft van 2025 in te dienen bij de Tweede Kamer.

h. Fraudetoets
In het wetstraject zal er ook een fraudetoets uitgevoerd worden op de voorgenomen wijzigingen.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering
Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.